

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych**

Dot. zdarzenia nr: 458/12

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący Komisji:	dr inż. Maciej Lasek
Członek Komisji:	dr inż. Michał Cichoń
Członek Komisji:	mgr inż. Jerzy Kędzierski
Członek Komisji:	mgr Tomasz Kuchciński
Członek Komisji:	lic. Robert Ochwat
Członek Komisji:	mgr inż. Ryszard Rutkowski

W dniu 3 października 2012 r., podczas posiedzenia Komisja rozpatrywała przedstawione przez użytkownika, wyniki przeprowadzonego badania zdarzenia lotniczego spadochronu Mars 330, które wydarzyło się w dniu 20 maja 2012 r., w miejscowości Bielsko-Biała – lotnisko EPBA. Działając w oparciu o **art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjęła ustalenia wyżej wymienionego podmiotu i podjęła decyzję o zakończeniu badania.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Uczeń-skoczek wykonywał swój pierwszy skok w życiu – skok z samoczynnym otwarciem spadochronu (lina desantowa). Gdy samolot był na kursie do zrzutu, wyrzucający podał komendę „przygotować się do skoku”, po której uczeń-skoczek zajął miejsce na stopniu samolotu, rękoma trzymając się zastrzału. Po komendzie „skok” uczeń-skoczek oddzielił się od samolotu. Oddzielenie było nieprawidłowe i skoczek znalazł się w położeniu plecami w dół. W tym czasie rozpoczął się proces otwarcia spadochronu. Ze względu na położenie ucznia-skoczka, pilocik przeszedł między jego nogami. Uczeń-skoczek widząc tą sytuację złapał pilocik rękoma i skulił się, zatrzymując proces otwarcia czaszy głównej, spadając w sposób niekontrolowany. Po chwili wyciągnął uchwyt wyczepiania czaszy głównej, jednak nie podjął próby otwarcia spadochronu zapasowego. Otwarcie spadochronu zapasowego nastąpiło na skutek zadziałania automatu spadochronowego. Ze względu na położenie skoczka w czasie otwarcia spadochronu zapasowego, nastąpiło zaczepienie linek o nogę skoczka. Spowodowało to opadanie spadochronu i lądowanie w obrotach. Uczeń-skoczek doznał lekkich obrażeń ciała.

Przyczyny incydentu lotniczego:

1. Nieprawidłowe oddzielenie się ucznia-skoczka od statku powietrznego;
2. Niezastosowanie przez ucznia-skoczka procedur postępowania w sytuacjach awaryjnych.

Komisja zaakceptowała następujące **zastosowane środki profilaktyczne**:

- Incydent omówiono z uczniami-skoczkami i skoczkami spadochronowymi. Zwrócono uwagę uczniom-skoczkom i skoczkom, na konieczność prawidłowego oddzielania się od samolotu.
- Instruktorom zalecono zwiększyć liczbę ćwiczeń naziemnych w zakresie oddzielania od samolotu, zwłaszcza od samolotu Jak 12M. Zalecono, aby ćwiczenie naziemne powtarzać z uczniami-skoczkami przed każdym dniem skoków z samoczynnym otwarciem spadochronów (na linię desantową).
- W procesie szkolenia, instruktorzy zobowiązani są uświadamiać szkolonym oddziaływanie powietrza na ciało skoczka w trakcie oddzielania od samolotu, a także przy skokach z samolotu Jak 12M o konieczności równoczesnego zeskoku ze stopnia i puszczenia zastrzału.
- Z uczniem-skoczkiem biorącym udział w zaistniałym incydencie zostaną powtórzone ćwiczenia naziemne w zakresie oddzielania się od samolotu, w liczbie koniecznej do pełnego opanowania tej czynności.
- Uczeń-skoczek poddany zostanie egzaminowi ze znajomości procedur awaryjnych, a w przypadku negatywnego wyniku egzaminu, szkolenie w zakresie procedur awaryjnych zostanie uzupełnione lub powtórzone w całości.

Komisja nie formułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa**.

Nadzorujący badanie:

mgr Tomasz Kuchciński *podpis na oryginale*